

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Preț: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXIX NR. 47

Vineri,
22
NOIEMBRIE
2019

Liceul „N. Bălcescu”
din Jula se pregătește
de aniversare

(Paginile 3, 5 și 12)

Hramurile bisericilor
din Chitighaz
și Micherechi

(Pagina 4)

Proiect transfrontalier
româno-ungar
la Jula și Pecica

(Pagina 8)

Calendar ortodox

25 noiembrie, luni, †) Sf. M. Mc. Ecaterina; Sf. M. Mc. Mercurie
 26 noiembrie, marți, Sf. Cuv. Alipie Stâlpnicul, Nikon și Stelian Paflagonul
 27 noiembrie, miercuri, Sf. M. Mc. Iacob Persul; Sf. Cuv. Natanail și Pinufrie
 28 noiembrie, joi, Sf. Sf. Cuv. Ștefan cel Nou; Sf. Mc. Irinarh
 29 noiembrie, vineri, Sf. Mc. Paramon și Filumen; Sf. Cuv. Pitirun
 30 noiembrie, sâmbătă, †) Sf. Ap. Andrei, cel Întâi Chemat, Ocrotitorul României; †) Sf. Ier. Andrei Șaguna, mitropolitul Transilvaniei; Sf. Ier. Frumentie, Ep. Etiopiei
 1 noiembrie, duminică, Sf. Prooroc Naum; Sf. Cuv. Filaret Milostivul (Ziua Națională a României). Duminică a XV-a după Rusalii (Cea mai mare poruncă din Lege)

Citatul săptămânii

Campaniile electorale sînt un fel de saturnalii contemporane: fel de fel de „nebuni” preiau atenția publică, spun și promit cele mai dăunătoare aberații, iar poporul evaluează și alege. Niciînd democrația nu își arată latura ei periculoasă mai mult decît în vremea campaniilor electorale și nimeni nu abuzează mai mult de neputința democrației de a funcționa după criteriul înțelepciunii decît politicienii ei, în vremea campaniei electorale. Campania electorală tinde să scoată din oameni tot ce e mai rău, căci răutatea interioară, se știe, mobilizează mai energic decît bunătatea. Prostia copleșește inteligența, resentimentul domină luciditatea, orbirea trece drept clarviziune – după o lună de zile de asemenea spectaculoase răsturnări, oamenii sînt chemați să voteze pe ideea că sînt informați deplin, lucizi și responsabili. Li se bagă în cap că, dacă nu votează, sînt declasați, un fel de oi conduse de alții, indivizi ce nu merită înaltul titlu de „cetățean”. Așa, după ce au fost înnebuniți cu minciuni și isterizați, ei sînt gata să meargă la urne ca niște eroi ai libertății într-un ritual – laic, fără discuție – al propriei splendori.

Sever Voinescu (În revista *Dilema Veche*, 14–20 noiembrie 2019)

Poza săptămânii

Redacția săptămânalului slovac „Ludove Noviny” a lansat recent la Bichișciaba o carte de bucate cu rețete slovacăști

Pe copertă: Toamnă târzie

Sursa foto: internet

Evenimente organizate în Ungaria, de Ziua Națională a României

Seghedin

Cu prilejul Zilei Naționale a României, 1 Decembrie, Consulatul General al României de la Seghedin, împreună cu Filiala Seghedin a ICR Budapesta sărbătorește acest eveniment cu o recepție la Szent-Györgyi Albert Agora (Seghedin, str. Kálvária, nr. 23). Evenimentul va avea loc miercuri, 27 noiembrie, de la ora 18.30. Programul cultural al serii va fi concertul de chitară susținut de „Trio Zamfirescu și Adrian Nour”. Intrarea la eveniment se face exclusiv pe bază de invitații.

Jula

Consulatul General al României la Jula așteaptă invitații la sărbătorirea Zilei Naționale a României, pe 4 decembrie, miercuri. Recepția va avea loc în Sala festivă a Hotelului Park (Jula, str. Part, nr. 15), cu începere de la ora 17.00.

Budapesta

Ambasada României la Budapesta sărbătorește Ziua Națională la o recepție care va avea loc în seara zilei de joi, 5 decembrie, între orele 17.00–19.00, la Hotel Marriott din Budapesta (1052 Budapesta, str. Apáczai Csere János, nr. 4).

A.B.

Workshop științific transfrontalier la Arad

Joi, 5 decembrie, la Arad va avea loc întâlnirea științifică cu titlul „Înțelegându-i pe străbunii mei – Pâinea cea de toate zilele”, eveniment din cadrul proiectului Interreg RO-HU 285 – „Healthy traditions-Science for next generation”, co-finanțat de Uniunea europeană în cadrul Programului Interreg V-A România-Ungaria. Proiectul este implementat de Asociația „Iris Research” din Arad, în calitate de beneficiar și de Universitatea de Vest din Timișoara și Liceul „Nicolae Bălcescu” din Jula, în calitate de parteneri. În mod specific, proiectul cuprinde identificarea a 15 localități din județele Arad și Timiș, respectiv localități din Județul Bichiș (Ungaria), care au fost observate și studiate în cadrul acestui proiect din perspectiva tradițiilor lor, mizându-se pe identificarea unor elemente comune. Evenimentul va avea loc la ora 11.00, la Milenium D&D (Casa Pușkin) Arad, Strada Dorobanți, nr.39–41.

A.B.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaiă românească aparține autorilor. Foaiă românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

O mână întinsă și o șansă istorică (1)

70 de ani de la înființarea Liceului Românesc din Jula

Cu 70 de ani în urmă, în toamna anului 1949, în vechea clădire a fostei primării de pe strada Városház din Jula, și-a deschis porțile prima școală medie românească din Ungaria de azi. La această școală au venit tineri români din numeroase localități cu populație românească din județele Bihor, Bichiș și Ciongrad. Cei mai mulți însă erau originari din Micherechi și Chitighaz. În 1953, odată cu absolvirea primei promoții, liceul a primit numele lui Nicolae Bălcescu. Pe atunci, elevii știau bine

românește. Tinerii liceeni sosiți din provincie erau sălășluiți în clădirea de la poalele cetății medievale, în căminul din strada Vár, care purta numele lui I.C. Frimu, despre care puțini știau cine a fost de fapt. În clădirile internatului astăzi funcționează un hotel al orașului balnear.

În cei 70 de ani de existență, Liceul „Bălcescu” a avut doar șase directori, iar timp de aproape cinci decenii, instituția românească de învățământ a fost condusă de doi directori, originari din Micherechi. **Ion Budai** a stat în fruntea liceului, începând din 1970, timp de 32 de ani, iar succesorul său, **Maria Gurzău Czeglédi** conduce școala românească de 17 ani. În anul aniversar, i-am invitat pe amândoi să povestim despre începuturile singurului liceu românesc din Ungaria, dar și despre rolul pe care acesta l-a avut în viața comunității românești de pe aceste meleaguri. Ne-am întâlnit în aula clădirii actuale a liceului, în care școala s-a mutat în toamna anului 1981.

Ion Budai: – Prima școală românească cu patru clase era a bisericii, dar în 1946 s-a pus problema să fie și un al doilea ciclu școlar. În Ungaria încă funcționau liceele de 8 clase și în 1946 au început să adune câțiva copii din provincie și din Jula să înființeze ciclul doi, adică clasele 5–8. Între timp însă s-a trecut la sistemul școlar de licee cu patru clase, desființându-se liceele cu opt clase. Practic, atunci au luat naștere liceele cunoscute și astăzi. Școala noastră funcționează ca liceu din 1949. După ce reședința județului Bichiș s-a mutat de la Jula la Bichișciaba, clădirea fostei prefecturi devenind goală, s-a mutat acolo primăria, iar clădirea primăriei, rămânând și ea goală, ni s-a dat nouă. Liceul a funcționat în acel edificiu din centrul orașului până când s-a dat în folosință această nouă clădire.

Maria Gurzău Czeglédi: – În clădirea din centrul orașului, în actuala bibliotecă orașenească am fost și eu elevă. Îmi aduc aminte cu mare dragoste de foștii mei profesori și de tot ce mă leagă de anii de liceu.

În momentul înființării Liceului Românesc din Jula, toată regiunea trăia anii grei de după cel de-al Doilea Război Mondial. Școlile românești din Ungaria abia atunci se reînființează și începe din nou predarea în limba română. În 1949 se înființează liceul românesc din Ungaria, dar oare comunitatea românească din Ungaria, care trăia izolat de aproximativ 30 de ani, avea puterea intelectuală să creeze și să conducă o asemenea instituție importantă?

Ion Budai: – Bineînțeles că nu a fost pregătită. Școlile generale care s-au înființat din 1946, au primit dascăli pregătiți într-un singur an. Li s-a dat o diplomă de bacalaureat, iar apoi o diplomă de învățător. Din România însă, din diferite motive, au venit mulți intelectuali, printre ei fiind și cadre didactice bine pregătite, chiar foarte bine pregătite. Mă refer de exemplu la Vild Frici bácsi, cum îi ziceam noi pe vremuri, sau la Bónis și Benkő. Nu întâmplător au ajuns mai târziu la diverse universități din Ungaria. Așa cum spuneam, ei erau foarte bine pregătiți, dar fără suflet românesc. Nu cu mult timp după primul bacalaureat, s-au retras și au ales alte activități. Atunci a apărut o altă generație foarte bine pregătită, mă gândesc de exemplu la Svetozar Rotar, care a fost absolventul liceului nostru, iar apoi s-a format la București, studiind matematică, fizică și chimie. Devine primul absolvent al liceului românesc care ajunge

Ion Budai,
directorul liceului între 1970–2002

dr. Maria Gurzău Czeglédi,
directorul liceului din 2002 până azi

Document din 1953
despre numele nou al școlii

la Academia Maghiară de Științe, ca cercetător științific. După el au venit Ana Crișan, Ecaterina Tiritean sau Ana Varga. S-a adunat deci o echipă foarte talentată, care însă, din motive regretabile, despre care n-aș vrea să vorbesc, a fost îndepărtată. Să nu uităm nici de Lucia Borza, alungată și ea, pentru că era fică de preot.

– Pentru o mică comunitate se înființase un liceu. Dar cum au ajuns aici primii tineri?

Ion Budai: – Profesorii erau trimiși de către conducere în toate localitățile

populate și de români. Astfel a fost posibil să avem elevi de la Leta Mare, Pocei, Peterd, Micherechi, Chitighaz și până la Cenadul Unguresc. Veneau copiii, pentru că pe de o parte liceul era o noutate, pe de altă parte, în situația foarte grea din anii '50, era un mare ajutor pentru părinți, că copilul primește de mâncare la un internat. El nu mai trebuie să lucreze sau să devină membru al unui C.A.P., ci poate studia. Îmi amintesc că nu în fiecare săptămână se pleca acasă, iar părinții își aduceau duminica copiii la internat, cu căruța cu cai. Opreau caii în curtea căminului. Într-o anumită perioadă, eram director adjunct la internat și adunam taxele pentru cazare și mâncare. Se plătea o sumă simbolică cuprinsă între 20 și 50 de forinți pe lună. Adunam această taxă de la 224 de elevi. Asta țin minte foarte bine.

După Tratatul de la Trianon, timp de aproximativ 25 de ani, românii din Ungaria au rămas fără nicio instituție românească. Chiar și parohiile ortodoxe existau fără nicio organizație bisericească. Din punct de vedere național, românii din Ungaria au trăit o perioadă grea. Conform unor intelectuali români din Ungaria, înființarea școlilor românești și a liceului a însemnat o mână întinsă din partea statului maghiar, ca românii din Ungaria să mai aibă șansa să se mențină.

(Continuare în pagina a 5-a)

MINISTERUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Această revistă a fost tipărită cu sprijinul parțial al Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

Conținutul acestei reviste nu reprezintă poziția oficială a Ministerului pentru Românii de Pretutindeni.

www.
mprp.
gov.ro

Hramul bisericii ortodoxe din Chitighaz

Pentru Parohia din Chitighaz, închinată Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil și aparținând Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, Duminica a 22-a după Rusalii (3 noiembrie 2019) a fost pricină de îndoită bucurie, deoarece și-a sărbătorit cu anticipație hramul, în Duminica dinaintea Praznicului Sfinților săi Duhovnicești Ocrotitori și a continuat șirul manifestărilor culturale și a întâlnirilor dintre sătenii din Chitighaz și alți săteni români din Ungaria, dar și din România, reunite sub genericul „Satul meu, Chitighaz” și ajunse la cea de-a 4-a ediție.

Cu prilejul hramului, Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, a fost întâmpinat la intrarea în biserică, de un sobor de clerici, format din Părintele *Florin Olteanu*, Paroh la Chitighaz și Protopop de Julia, Părintele Protosinghel *Visarion Tuderică*, Secretarul Eparhial al Episcopiei din Ungaria, Părintele *Cosmin Pop*, Paroh la Jaca, Darvaș, Vecherd și Peterd, Părintele *Aurel Bătrân*, Paroh la Bichișciaba, Părintele *Marius Vidican*, Paroh la Bătania și Arhidiaconul *Emanuel Văduva*, de la Catedrala Episcopală din Julia, precum și de membrii Corului „Armonia” de la Parohia „Șofronea”, din Arhiepiscopia Aradului, dirijat de tânărul seminarist *Bogdan Mureșan*, care au dat răspunsurile la Sfânta Liturghie și de credincioși români din Chitighaz, Bătania, Otlaca-Pustă, Aletea și Micherechi, din Ungaria, dar și din Arad, Vladimirescu și Șofronea, din România.

La Sfânta Liturghie săvârșită îndată după aceea, au luat parte mulți credincioși, precum și oficialități, ca de pildă *Florin Trandafir Vasiloni*, Consulul General al României la Julia, *Rákóczi Tripon Emese*,

noul Primar al Chitighazului, *Gheorghe Cozma*, șeful Oficiului Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), *Mariana Negreu Vetro*, directorul Centrului de Documentare și Informare al AȚRU, *Delia Covaci*, redactorul șef și Directorul Executiv al Săptămânalului „Cronica” al AȚRU, *Petru Sălăjan*, directorul Școlii Generale Românești din Aletea, *Attila Aracs*, directorul adjunct al Școlii Generale Românești din Chitighaz, ș.a.

Manifestarea numită „Satul meu, Chitighaz”, organizată în acest an în cadrul mai larg al Anului Omagial dedicat Satului Românesc în Patriarhia Română, oferă de fiecare dată prilejul întâlnirii unor români provenind în marea lor majoritate din sate românești situate de o parte și de cealaltă a graniței, dar și a unor coruri, care se adună cu toții la acest moment reprezentativ și important din viața comunei Chitighaz, pentru a se ruga împreună, pentru a se cunoaște mai bine și a socializa, dar și pentru a cunoaște și promova obiceiurile și datinile românești specifice acestei localități, precum și identitatea culturală, lingvistică și națională, a românilor care trăiesc în Ungaria.

Atât pentru organizarea hramului, cât și a acestei manifestări tradiționale românești, Parohia Chitighaz a beneficiat de sprijinul financiar al Centrului de Documentare și Informare al AȚRU, al Oficiului AȚRU, al Autogovernării Românești Locale din Chitighaz și al Primăriei din această localitate.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Slujire Arhierească de hram și parastas în amintirea pr. Nicolae Bordașiu la Micherechi

În Duminica a 26-a după Rusalii (17 noiembrie 2019), Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Dacia Felix, s-a aflat în mijlocul credincioșilor de la Parohia Ortodoxă Românească din Micherechi, care i-au cinstit astfel pe Sfinții Arhangheli Mihail și Gavriil, Ocrotorii acestui sfânt locaș.

Ierarhul a fost întâmpinat, ca de obicei, la intrarea în biserică și a săvârșit apoi Sfânta Liturghie Arhierească, împreună cu un sobor format din Părintele Paroh *Ioan Bun*, Părintele Protosinghel *Visarion Tuderică*, Secretarul Eparhial al Episcopiei din Ungaria și Profesor de Religie la Școala Generală Românească din Micherechi și Arhidiaconul *Emanuel Văduva*, de la Catedrala Episcopală din Julia. La slujbă, alături de credincioșii din Micherechi, au participat atât oficialități locale, ca de pildă doamna *Margareta Tat*, Primarul Comunei Micherechi și doamna *Ana Ruja*, Directorul Școlii Generale Românești din localitate, cât și alte oficialități de la Julia și anume domnul *Gheorghe Cozma*, de curând ales ca Președinte al Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria (AȚRU), sau doamna *Corina Sebestyen*, Redactor al Săptămânalului „Cronica” al AȚRU.

„Crezul” și „Tatăl nostru” au fost rostite, ca în fiecare duminică, de elevi care iau parte săptămânal la orele de religie, predate de Părintele Visarion Tuderică la Școala Generală Românească din Micherechi.

La finalul Sfintei Liturghii a fost săvârșită și slujba Parastasului la 1 an de zile după trecerea la cele veșnice a vrednicului de pomenire Părinte *Nicolae Bordașiu*, de la biserica „Sfântul Silvestru” din București, care a avut o legătură specială cu credincioșii din Micherechi, unde a poposit de mai multe ori în timpul vieții, pentru slujire liturgică, sau la alte evenimente importante din viața localității, iar primul preot al acestei biserici ortodoxe românești a fost părintele Ioan Bordașiu, din Inand,

hirotonit în anul 1766 și care a fost strămoș al pr. Nicolae Bordașiu. Întru amintirea acestuia și a celorlalți înaintași ai săi, de asemenea preoți slujitori la Micherechi, în acea perioadă, dar și din râvnă pentru credința ortodoxă străbună românească și pentru identitatea națională și culturală a neamului său, pr. Nicolae Bordașiu a înălțat, din banii săi, în parcul de dinaintea bisericii din Micherechi, o frumoasă Troiță din marmură, intitulată sugestiv „Monumentul Strămoșilor”, care a fost sfințită în data de 11 septembrie 2016.

La inițiativa Parohiei din Micherechi și cu sprijinul Primăriei din această comună, s-a stabilit ca de acum înainte, la sărbătoarea hramului principal al bisericii să fie făcută anual și o slujbă de pomenire pentru odihna sufletului Părintelui Nicolae Bordașiu.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

(Urmare din pagina a 3-a)

O mână întinsă și o șansă istorică (1)

Maria Gurzău Czeglédi:

– Deschiderea porților liceului este de o rară importanță în viața comunității românești de pe aceste meleaguri, pentru că au deschis porțile posibilităților ca copiii oamenilor simpli din aceste sate, copiii talentați au putut să se înscrie la o școală medie, ca apoi să își continue studiile la diferite universități. Foarte mulți dintre ei au devenit profesori, ziariști sau juriști. S-a format o nouă pătură intelectuală a românilor din Ungaria. Cred că înființarea liceului este un eveniment capital în existența noastră. Fără liceu, în condițiile de atunci, tinerii ar fi rămas la plug, și foarte multe talente nu s-ar fi putut afirma în societate sau în comunitatea noastră. Dacă ne gândim la acea generație, liceul a dat personalități deosebite și oameni care și-au îndeplinit misiunea lor în viață, din punct de vedere al menținerii identității acestei comunități.

Ion Budai: – Cu toate acestea, când am devenit director începător, cineva mi-a spus că este foarte bine că la Jula vin mulți copii, dar localitățile românești vor pierde foarte mult, pentru că acești tineri nu se vor mai întoarce în satele lor. Se vor întoarce doar cei

care își vor găsi un rost în viață, și vor deveni dascăli sau medici în localitățile lor. Majoritatea însă se va putea descurca în orașele și centrele universitare mai mari. Cam așa s-a și întâmplat, însă pentru tineretul de atunci a fost o mare șansă să ajungă în băncile acestei școli.

Maria Gurzău Czeglédi:

– Mulți dintre ei au devenit apoi mentori ai propriei comunități. Este suficient să ne gândim la profesorii de la Catedra de Limba și Literatură Română a Institutului Pedagogic „Juhász Gyula” din Seghedin. Acolo s-a format un focar de cultură românească.

Rând pe rând s-au înființat apoi și alte instituții. Alți tineri români din Ungaria au fost formați la Universitatea „Eötvös Loránd” din Budapesta, la catedra de română, iar mai târziu unii au studiat și în România. Pentru satele noastre, ei au însemnat nu numai o pierdere, dar și un mare câștig, pentru că dacă ar fi rămas numai în comunitățile rurale, ei nu se puteau dezvolta din punct de vedere cultural. Eu cred în forța intelectului, că trebuie să avem intelectuali care să conducă comunitatea. La acest proces a contribuit liceul românesc.

Tiberiu Boca

(Continuarea reportajului în numărul următor.)

(Transcrierea emisiunii Ecranul Nostru, difuzată pe 25 septembrie 2019, de postul public de televiziune Duna TV)

Curiozități din cărți și ziare de altădată

Scrisori de rămas-bun în versuri, de acum 200 de ani

Din colecția de manuscrise și scrisori a fostului colegiu reformat din Zalău fac parte și două tipărituri în limba română, datate 1818. Este vorba de două poezii de factură folclorică. Istoricul Dani János, cel care a descoperit aceste tipărituri în Arhiva de istorie a Academiei Române, filiala Cluj, în anii 1960, le consideră cele mai vechi „cântece de cătanie” tipărite în limba română. Prima poezie se numește *Ceasul jeli*, și nu este semnată, cea de-a doua este o reacție la poezia anterioară, poartă titlul *Răspuns pe ceasul jeli* și este semnată Debreczeni Márton. Acesta a fost un maghiar din Ardeal care a ajuns inginer de mine și poet, fiind și bun cunoscător al limbii române. Probabil el a tipărit cele două poezii, în semn de prețuire față de un prieten român care tocmai urma să fie înrolat în armată, dar al cărui nume nu ne-a fost transmis. Însă semnatarul Debreczeni Márton, probabil, nu face altceva decât să redea din memorie versuri orale de cătanie, în stilul celor care circulau, în limba română, la începutul secolului al XIX-lea. Poeziile cuprind mesaje de rămas-bun ale unui tânăr care urmează să plece în armată, respectiv, răspunsul prietenilor acestuia la despărțire. Creațiile au fost puse în valoare de Dani János, în articolul cu titlul *Debreczeni román katonabúcsúztatói*, apărut în numărul 8, din 1960, al revistei *Korunk*. Redăm alături prima poezie, cu recomandarea de a urmări frumusețea limbii române de acum două secole. **Mihaela Bucin**

Portretul lui Debreczeni Márton (1802–1851) în *Vasárnapi Újság*, nr. 33, 1871

Ceasul jeli în anul 1818, 14 aprilie, când m-am despărțit de la fărtași

Frașile, și fărtași buni,

Am venit încă odată
Cu inima cea curată
Ca să vă văd și să spui
Că minteni o să zboară pușu.
Mă duc eu dulcuși frașile
Așa mă poțesc leșile.
Cu voi mai mult nu pot sede
Știe Dumnezeu când mă-ți vede!
Dar eu jur că pîn-oi muri
Pe voi șohan nu voi urî.
Vai de mine! mult am răbdat,
Am trudit și am supărat,
Norocul meu n-a fost curat,
Și pe min-asa m-a-ndurat.
Lăsați, știu că n-om avea bai
Vom sosi deodată în rai.
Rogu-vă, de supărare
Dac-am fost la oarecare,
Uitați, uitați, liți cu mile
Vedeți curgînd lacrimile
Știți că nu numai tinerii
Greșesc, încă și bătrînii,
Dar eu mă duc, voi mă lăsați,
Vai! Tucă-vă liți minunați!
Sufletul meu plînge-n mine
Ș-mai multă vorbă nu-mi mai vine.

Capăt.

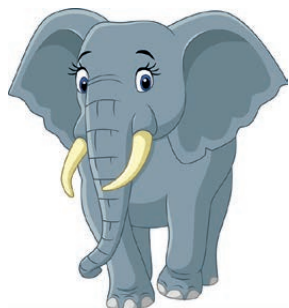
Furnica și elefantul

În junglă trăia un elefant mare și răutăcios. Acesta era tot timpul arogant și subestima orice alt animal mai mic decât el. Tot acolo trăia și o familie de furnici. În fiecare dimineață, furnicile plecau în căutarea hranei și de fiecare dată, la întoarcere, vedeau cum elefantul își bătea joc de alte animale din junglă.

Într-o zi, când familia de furnici se întorcea acasă de la muncă, elefantul a aruncat peste ele o trompă plină de apă.

„Nu ar trebui să faci rău altora în felul ăsta!”, s-a plâns una dintre furnici.

„Taci din gură, furnico!”, a ră-

puns elefantul nervos. Furnica tăcu din gură și își continuă drumul. Însă se hotărî să îi dea o lecție elefantului!

A doua zi, când elefantul dormea, micuța furnică se strecura încet în trompa lui și începu să îl ciupească. Elefantul se trezi atunci încercând din răsuputeri să scape de furnica care îi intrase în trompă, dar era imposibil. Un animal atât de mare nu putea să scape de o mică furnică.

Atunci, elefantul a început să plângă și să își ceară scuze pentru comportamentul său.

„Sper că acum înțelegi cum se simt alții, atunci când tu îi rănești”, spuse furnica.

„Da, înțeleg, înțeleg!”, plângea elefantul și o mai rugă încă o dată pe furnică să iasă afară.

Furnicii i se făcu milă de elefant și ieși în cele din urmă din trompă. Din acea zi, elefantul a încetat să își mai bată joc de celelalte animale de junglă.

Morala: Niciodată nu îi subestima pe ceilalți și nu le face rău.

Cele mai ciudate muzee din lume

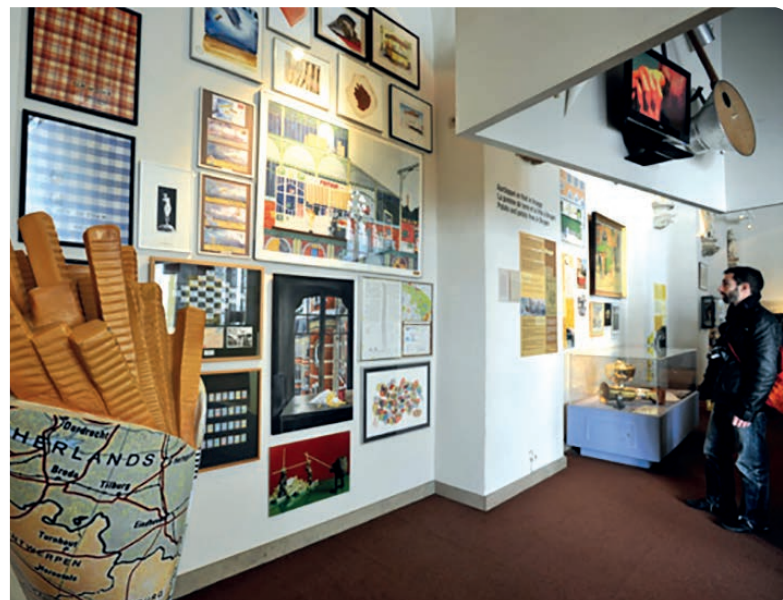
Muzeele lumii nu ascund doar opere de artă. Există și câteva muzee dedicate unor exponate care sunt departe de a fi capodopere de mare valoare. Și totuși aceste muzee se bucură de popularitate și sunt vizitate de foarte multă lume.

Muzeul cartofilor prăjiți, Belgia

Belgia este recunoscută în toată lumea pentru ciocolată, dar sunt mulți care consideră că celebrii cartofi prăjiți au apărut prima dată aici. Așa că belgienii au dedicat un muzeu cartofilor prăjiți. Muzeul a fost făcut de Cedric and Eddy Van Belle. Muzeul are un rol educativ important pentru că vizitatorii pot învăța multe dintre secretele preparării unor cartofi prăjiți foarte buni. Cei care vin în vizită la Muzeul Cartofilor Prăjiți pot afla multe informații despre istoria cartofilor, care a început în urmă cu 10.000 de ani în Peru. Și nicio vizită la un muzeu dedicat unui preparat culinar nu se poate încheia fără a degusta delicioșii cartofi.

Muzeul Creației, Kentucky

Muzeul Creației se află lângă Petersburg, Kentucky și prezintă originile universului, apariția vieții și primii ani ai omului pe Pământ. Exponatele resping teoria evoluției biologice și susțin că lumea și toate vietățile au fost create în urmă cu 6.000 de ani în șase zile. Respingând evidența științifică, exponatele vor să redea primii ani ai vieții pe Pământ și chiar faptul că oamenii și dinozaurii au trăit în aceeași perioadă și arată chiar că dinozaurii au fost pe Arca lui Noe.

Muzeul Toaletelor, New Delhi

Acest muzeu unic în lume este o casă care adăpostește sute de toalete, care datează încă din anul 2500 î. Hr. Muzeul adăpostește foarte multe tipuri de toalete, iar pereții sunt acoperiți cu poze și curiozități care prezintă istoria toaletelor.

Top cele mai haioase culmi românești

Culmile stârnesc hohote de râs tocmai datorită ironiilor pe care le exprimă. Iată un top cu cele mai amuzante culmi.

Culmea astronomiei: să urmărești un superstar prin vizor.

Culmea matematicii: să stai de unu' singur și să te simți în plus.

Culmea ceasului deșteptător: să sune ocupat.

Culmea revoltei: să dai cu pumnul în Masa tăcerii!

Culmea politetiei: să stai în picioare într-un autobuz gol.

Culmea zgârceniei: să nu dai nici 'bună ziua'.

Culmea tinichigeriei: să învelești casa cu tabla înmulțirii.

Culmea curajului: să sari de pe un bloc de desen.

Culmea zgârceniei: să te uiți pe deasupra ochelarilor de teamă să nu-i uzezi.

Culmea fizicii: să pui un cal putere să pască pe un câmp magnetic.

Culmea înotului: să înoți pe apa sâmbetei.

Culmea orei exacte: să pui ceasul după radio și să-l uiți acolo.

Culmea agronomiei: să faci să înflorească un boboc de rață.

Culmea îmblânzitorului: să îmblânzești fiare vechi.

Culmea auzului: să auzi viteza sunetului.

Joc muzical: Un elefant se legăna...

„Un elefant se legăna” este un cântecel pe care mulți copii îl știu în toată lumea, dar care poate fi transformat ușor într-un joc muzical distractiv care îi va ajuta pe cei mici să învețe să numere, în timp ce își dezvoltă atenția și memoria. Regulile jocului sunt simple și pot fi ușor învățate. Jocul poate fi desfășurat atât în aer liber, cât și în exterior.

Cum se joacă?

Toți jucătorii se așază în cerc. Unul dintre ei stă în mijloc și se învârtă, în timp ce restul cântă:

„Un elefant se legăna pe o pânză de păianjen/ Și pentru că nu se rupea / A mai chemat un elefant”.

Copilul din mijloc alege atunci un alt copil care intră în cerc și îl prinde de mijloc pe cel care l-a chemat în joc.

Jocul continuă în același fel până la zece elefanți. Acesta este momentul în care toți copiii care s-au adunat în cerc vor cădea, după cum spun și versurile cântecelului.

Un elefant, se legăna,
Pe o pânză de păianjen,
Și pentru că nu se rupea,
A mai chemat un elefant.

Doi elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai un elefant.

Trei elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Patru elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen,
Și pentru că nu se rupea
Au mai chemat un elefant.

Cinci elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen,
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Șase elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Șapte elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Opt elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Nouă elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen
Și pentru că nu se rupea,
Au mai chemat un elefant.

Zece elefanți se legănau
Pe o pânză de păianjen.
Și pentru că pânza s-a rupt,
Toți elefanții au căzut!

Cum să faci un rezumat?

Rezumatul redă ideea principală a unei cărți sau a unui material mai complex, fiind astfel versiunea abreviată a originalului. Nu este de fiecare dată ușor să faci un rezumat și cu siguranță ai simțit și tu până acum că uneori poate deveni dificil să transmiți ideea principală în doar câteva rânduri.

Atunci când ai de făcut un rezumat pentru un roman, de exemplu, e greu de crezut că vei putea concentra toată informația în câteva propoziții, în așa fel încât să redai toate ideile din carte. Rezumatul, fie el și pentru o lucrare mai stufoasă, trebuie să respecte un amănunt foarte important: organizarea ideilor. Așadar, atunci când faci rezumatul unei cărți, nu număra neapărat cuvintele și propozițiile, ci urmărește ca ideile să fie organizate și dintre ele, să reiasă clar ideea principală.

În cazul în care ai de făcut rezumatul unei lucrări nu atât de complexe, acesta trebuie să se concentreze pe ideea principală în jurul căreia mai poți detalia foarte puțin dacă este cazul. Urmează câțiva pași importanți atunci când ai de făcut un rezumat, astfel încât să redai ideea principală a lucrării sau cărții:

1. Citește materialul sau cartea. Aceasta este doar o etapă preliminară în care îți faci o idee generală despre ceea ce scrie în carte. Dacă ai de făcut rezumatul unui roman sau al unei lucrări mai stufoase, atunci împarte cititul în mai multe secțiuni.
2. După ce ai citit materialul este timpul să îl recitești. De această dată însă este recomandat să îți iei câteva notițe și să subliniezi lucrurile care ți se pare importante dintre cele pe care le parcurgi.
3. Scrie o frază care să explice ideea principală a cărții sau a materialului pe care l-ai citit.
4. Scrie ideile principale pe puncte sau dacă este vorba despre o poveste atunci împarte ideile pe scene sau evenimentele care se desfășoară în carte. Explică apoi aceste idei sau evenimente în una până la patru propoziții, depinde cât de complex trebuie sau vrei să fie rezumatul pe care îl faci.
5. Întărește punctele principale din carte sau evenimentele din povestea pe care ai citit-o folosind exemple sau câteva detalii pe care le-ai citit în carte.
6. Scrie o primă variantă a rezumatului. Păstrează ordinea ideilor principale și a evenimentelor.
7. Nu uita că elementele de bază ale oricărei teme sau lucrări sunt introducerea, cuprinsul și încheierea. Unele rezumate pot avea doar un singur paragraf.
8. Recitește și corectează rezumatul dacă este cazul. Verifică ortografia, punctuația și gramatica. Folosește cuvinte de legătură și fraze și ai grijă ca ideile să curgă într-o ordine firească și ușor de înțeles.

(Sursa: anidescoala.ro)

Proiect transfrontalier româno-ungar la Jula și Pecica, pentru protejarea mediului înconjurător

Ambasadorul României la Budapesta, Marius Lazurca a participat la evenimentul Interreg de la Pecica

Consulul general Florin Vasiloni a reprezentat România la manifestarea de la Jula

Prin plantarea a două sute de copaci de decor s-a încheiat pe 11–12 noiembrie, la Pecica, respectiv la Jula, cooperarea ungară-română în cadrul Programului Interreg V-A România-Ungaria. Partenerii de proiect din România și Ungaria și-au propus în cadrul acestui parteneriat acțiuni durabile pe termen lung, inclusiv plantarea a mai multor copaci pentru a conștientiza importanța protejării mediului. Evenimentul s-a intitulat „Inițiativa Verde” și a avut loc în orașele Pecica, din județul Arad (11 noiembrie) și Jula, din județul Bichiș (12 noiembrie). Programul Interreg V-A România-Ungaria este implementat în perioada 2014–2020, continuând finanțarea cooperării transfrontaliere în zona de graniță româno-ungară, prin intermediul Fondului European de Dezvoltare Regională, cu sprijinul Uniunii Europene și al guvernelor celor două state.

La workshop-ul organizat pe 12 noiembrie, la Jula, la evenimentul organizat în parcul unde au fost plantații puieții, pe calea Timișorii (Temesvári út), în cartierul apropiat de vama Vărșand, au participat Roxana Racoviță, șefa Autorității de Management pentru Programul Interreg V-A România-Ungaria din cadrul Ministerul Lucrărilor Publice, Dezvoltării și Administrației; Monica Terean, șefa Secretariatului Comun

al programului; Livia Banu, directorul executiv al Biroului Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Oradea pentru Granița România-Ungaria (BRECO); Petru Antal, primarul orașului Pecica; Florin Vasiloni, consulul general al României la Jula; Stefanik András, reprezentantul Ministerului Afacerilor Externe și Comerțului Exterior al Ungariei; Zalai Mihály, președintele Consiliului Județean Bichiș; Görgényi Ernő, primarul orașului Jula și alți invitați din România și Ungaria. **A.B.**

Povești în imagini

Fotografii din colecția lui Mihai Bihari

Bărbați români din Micherechi citind ziarul maghiar „Népszabadság”, în anul 1958

Aniversare la o frumoasă vârstă rotundă

Opt decenii de viață cu bune și grele

Maria Groza Kiss din Jula a fost sărbătorită recent la împlinirea vârstei de 80 de ani, de copiii săi, nepoți și strănepoți, dar și de membrii Corului „Pro Musica” din Jula, alături de care cântă neîncetat de aproape trei decenii. Originară din satul bihorean,

Apateu, doamna Maria ne-a povestit despre viața ei din tinerețe și cea de azi, despre frumoasa ei familie, care reușește să-i echilibreze viața de văduvă, precum și despre dragostea ei față de cântecele românești și oamenii din comunitatea românească din Ungaria.

Maria Groza s-a născut într-o familie românească, în anul 1939, în satul Apateu din Bihorul unguresc. În urmă cu 42 de ani s-a mutat cu familia la Jula și și-a construit împreună cu soțul său casa de la oraș, în care locuiește și acum cu una dintre fiicele sale. Spune că viața nu a fost ușoară, tot ce are și-a făcut cu propriile mâini împreună cu soțul său, *János*, care a părăsit-o când avea doar 55 de ani. Un infarct fatal l-a răpus din viață mult prea tânăr, iar doamna Maria de 35 de ani poartă cu demnitate haina văduviei. A încercat, pe lângă toate greutățile și necazurile vieții, să se liniștească alături de familia sa. A dus o viață extrem de activă, în care treburile din gospodărie i-au ocupat tot timpul. A lucrat și pământul când au stat la Apateu, au crescut animale, iar după ce a ajuns la oraș a lucrat în domenii mai ușoare, cum ar fi la Hotelul Erkel sau la procuratură. Și-a îngrijit părinții la bătrânețe aducându-i și pe aceștia la Jula, iar pentru bunătatea sa viața i-a răsplătit ca cei trei copii ai săi să o înconjoare cu dragoste acum la bătrânețe. La fel și nepoții și strănepoții, care-i oferă acel strop de vitalitate necesar la această vârstă, care ar putea fi, în puține cuvinte, elementele-cheie ale unei rețete de succes în ceea ce privește viața și sănătatea până la o vârstă înaintată.

„Nu pot să zic că mă simt în vârstă. Sentimentul de tinerețe sau de bătrânețe depinde de cât de activ ești. Fac lucrurile mai încet, însă îmi pot face toate treburile de pe lângă casă. Bătrânețea nu este despre anii împliniți, mai degrabă o simți atunci când apar probleme de sănătate, sau trebuie

să renunți la anumite lucruri din cauza neputinței... Singurul regret al meu este că n-a trăit și soțul meu mai mult. De ar fi avut și el zile mai multe... Dar nu a fost să fie așa”, a mărturisit doamna Maria Kiss.

Chiar dacă vârsta își arată prezența, doamna Maria încă mai poate avea grijă de casă, de grădină, de curățenie și de gătit. Locuiește cu fiica sa mai mare, pe care o cheamă tot Maria, și cu nepoata. Singura ei problemă este că nu se mai poate mobiliza așa cum ar dori, nu mai poate merge la biserică chiar în fiecare duminică, pentru că nu mai poate circula cu bicicleta. Însă și acest aspect a fost soluționat de către fiica sa, care o duce cu mașina peste tot, cântă și ea în cor alături de mama sa deja de 17 ani și o însoțește peste tot când are timp. Se poate mândri totuși cu o memorie foarte bună, cu condiție fizică decentă, are un puternic caracter și o dorință extraordinară de a se face utilă. Este încă membru activ al Corului românesc „Pro Musica” din Jula, lucru de care este foarte mândră, dar este și membru în Clubul pensionarilor români din Jula, iar când are posibilitatea participă încă la evenimentele românești din oraș.

În toată aniversarea de 80 de ani, pe 8 septembrie, a fost sărbătorită de familie, de prietenii din Corul „Pro Musica” și de către cei care o respectă. Evenimentul surpriză a avut loc la sediul Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria,

unde coriștii împreună cu familia au întâmpinat-o pe Maria Kiss cu tort, cadouri, felicitări și cântece.

A.B.

Cu soțul Kiss János, la vârsta de 17 ani

Regina Maria a României, primul monarh care a făcut reclamă la parfum

Pasiunea pentru violete a Reginei Maria a început încă din copilărie când mama sa, Ducesa Maria Alexandrovna, fiica Țarului Alexandru al II-lea, plantase un strat de violete, de al căror parfum Maria s-a îndrăgostit imediat. Astfel, nu e de mirare că parfumul preferat al reginei a devenit Mon Boudoir, un amestec de violete și iasomie, care probabil îi amintea de mama sa.

Dar Regina Maria nu s-a oprit doar la a purta acest parfum, ci a fost primul cap încoronat care a făcut reclamă la un parfum. Reclama de pe atunci spunea că „astăzi, ca și în vremurile Mariei Antoaneta, femeile din casele nobiliare preferă parfumurile casei Houbigant oricărui alte mărci. Houbigant este parfumiерul Reginei Maria a României”.

Tocmai pentru legătura strânsă pe care au avut-o cu Regina Maria, cei de la Houbigant au ales, în semn de omagiu, să retraga acest parfum de pe piață în anul 1938, anul morții Reginei.

Casa de parfumuri Houbigant a fost înființată în secolul al

18-lea de către Jean-Francois Houbigant. La numai 23 de ani a creat Eau D' Houbigant, care a devenit parfumul preferat al aristocraților de la acea vreme. Au urmat apoi Muscadins, Merveilleuses, creații apreciate de nobilimea din întreaga lume.

Regina Maria Antoaneta, Napoleon al III-lea și soția lui Eugenie, contesa Saxoniei și regina Olandei, prințesa Mathilde, prințul de Battenberg, ducele de Moucy, Lev Tolstoi, Guy de Maupassant sunt doar câteva dintre personalitățile care au preferat parfumurile Houbigant.

Sticluta originală a parfumului Reginei Maria poate fi văzută și la Muzeul Parfumului, situat în București pe Calea Dorobanților, numărul 172, unde intrarea este liberă.

Integramă

TRUCURI

Dezlegarea acestei integrame o găsiți în numărul următor!

Glume

Merge Bulă la mormântul soacrei sale și spune:
– Ce tristă-i viața fără tine, aș vrea să te mai văd o dată.

Chiar atunci o cârțiță mișcă pământul, iar Bulă zice:

– Nu mai poate omul nici să glumească?

Cândirea pozitivă este atunci când cazi pe scări și te gândești:

– Wow, ce repede am ajuns!

Soțul vine mai devreme acasă și, uimit, o găsește pe nevastă-sa cu amantul ei.

Surprins, acesta și spune amantului:

– Sunt un om relativ calm, hai în camera cealaltă să discutăm.

Amantul, bucuros că nu are probleme, se duce în camera de alături și stă de vorbă cu soțul femeii ca de la bărbat la bărbat.

– Fii atent ce facem, zise soțul. Voi trage două focuri de armă în aer și ne vom preface morți.

La cine va veni nevastă-mea, acela o va păstra. Soțul trage cele două focuri de armă și din camera de vizavi se aude:

– Costele, ieși de sub pat că s-au împușcat dobitoicii ăia!...

Chicitoarea:

– Viitorul dumneavoastră arată perfect. Nu vă veți întâlni tot anul viitor cu nicio boală!

– Asta este catastrofal!

– Cum așa??

– Păi, eu sunt medic...

Alinuța vine acasă de la școală.

– Mamă, așa cum trăim noi e la fel ca la animale, nu?

– Așa s-ar putea spune.

– Atunci eu sunt practic vițelușă?

– Așa s-ar putea spune!

– Și tata ar fi taurul?

– Nu, tată-tu e boul, pe taur nu-l cunoști!

Dezlegarea integramei din numărul anterior

Arm: O; P; A; D; PROIECTIL; TRAVERSA; HAIN; RAPT; CE; MAGAR; TINTA; ERA; E; TURC; ET; LE; NAUCA; SCURTA; C; ACAR; AURA; ALIC; TAB; ODA; AMANA; RUPTA; IL; ROZA; TARI; NERV; REN.

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Lecturi

Matei Vișniec:
Caragiale e de vină.
Despre tandrețe. Teatru vag

„Caragiale a fost primul meu maestru în sens literar, de la el cred că mi se trage totul în ceea ce privește teatrul ca gen literar. Din acest motiv am decis să-i aduc un omagiu scriind la rândul meu o serie de «momente» și «schite». Ele sunt o dublă invitație, la lectură și la scenă. Cititorul își poate imagina din fotoliu cum ar funcționa aceste texte pe scenă. Regizorul are libertatea să le combine cum simte el de cuviință, să le reorganizeze cum i se pare mai interesant. În prozele sale scurte, uneori având caracterul unor fulgurații textuale, Caragiale se joacă însă și cu ceea ce rămâne nespus, cu situații vagi sau cu caractere lăsate în suspensie. Este principalul motiv pentru care ultima secțiune a acestui volum se numește *teatru vag*. Personal n-am inventat nimic, Caragiale e de vină.” – Matei Vișniec

Matei Vișniec

Caragiale
e de vină
Despre
tandrețe
Teatru
vag**Andrei Pande:**
Decembrie,
89 în 89 de imagini

„Datoria artistului de a fi martor al timpului său a fost dublată de o conștiință civică fără rest, pentru care arhitectul și omul Andrei Pande merită respectul și prețuirea noastră.” – Neculai Constantin Munteanu

Andrei Pande a predat cursuri pe tema fotografiei și arhitecturii la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”. A participat, mai ales cu imagini ilustrând perioada comunistă, la expoziții de fotografie din multe țări. A contribuit cu numeroase lucrări la cartea *Vom muri și vom fi liberi* (1990), de Irina Nicolau ș.a. Anul trecut a publicat volumul *Bucureștiul mutilat* (Humanitas, 2018), o cronică fotografică a demolărilor din epoca Ceaușescu.

Volumul *Decembrie '89 în 89 de imagini* a apărut la Editura Humanitas.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

25 NOIEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

26 NOIEMBRIE (Szabó Zsolt)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Leacuri și credințe / Gabriela Rusu Păsărin 17.30: Pelerinaje prin Biblie / dr. Mihaela Bucin 17.55: Încheiere

27 NOIEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

28 NOIEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 16.50: Programe culturale pe zona de vest a României / Agneta Nica 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

29 NOIEMBRIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Sarea în bucate – emisiune de gastronomie românească 17.55: Încheiere

30 NOIEMBRIE (Szabó Zsolt)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

1 DECEMBRIE (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

EȘANTIONA, *eșantio-
nez*, vb. I. Tranz. **1.** (Rad.) A lua mostre la intervale prestabilite dintr-un semnal, în vederea unor procesări ulterioare. **2.** A alege persoanele reprezentative (statistic) care urmează a fi anchetate într-o investigație (socio-logică). [Pr.: -ti-o-] – Din fr. *échantillonner*.

UMOR

ecranul
nostru

miercuri, 27 noiembrie, Duna TV 07.20

miercuri, 27 noiembrie, Duna World, ora 13.50

Emisiunea în limba română a postului public de televiziune vă invită pe plaiurile natale ale lui Constantin Brâncuși, care plecase de acolo spre Paris, ca apoi să cucerească întreaga lume. Spre sfârșitul vieții sale a vrut să lase românilor întreaga sa operă, conducerea României comuniste însă nici n-a vrut să audă de acest lucru. În a doua jumătate a anilor '30, Brâncuși a fost rugat să amplaseze trei lucrări într-un spațiu public din Târgu-Jiu. Masa tăcerii, Aleea Scaunelor, Poarta sărutului și Coloana fără sfârșit au fost realizate ca omagiu pentru eroii căzuți în timpul Primului Război Mondial. Realizator: **Tiberiu Boca**

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Jula, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Vicepreședinte: Alexandru Finna

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Jula, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Jula, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

INVITAȚIE

Pe vremuri...

... și azi

**Dragi foști elevi ai Liceului
„Nicolae Bălcescu” din Jula,**

**Direcțiunea Liceului Românesc
„N. Bălcescu” are onoarea să vă invite la
„Întâlnirea promoțiilor”
dedicată aniversării a 70 de ani
de la înființare.**

Data: sâmbătă,
30 noiembrie 2019, ora 11.00,

Locul: Sala festivă
a Centrului Cultural Românesc
(Jula, Piața Liceum nr. 2)

Vă rugăm să confirmați prezența Dumneavoastră
până la data de **25 noiembrie 2019**,
la numărul de telefon: 00-66/463-161
sau pe email: titkarsag@balcescu.sulinet.hu.

Vă așteptăm cu drag!

**FOAIA
românească**

22 noiembrie
2019

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2019: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Căminul Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).